

Силабус навчальної дисципліни «Фінансові інклюдії»

Ступінь вищої освіти – доктор філософії

Рік навчання: 2, Семестр: 3

Кількість кредитів: 5

Мова викладання: українська

Підсумковий контроль: диференційований залік

Форма проведення занять: лекції, практичні

Назва курсу	«Фінансові інклюдії»
Електронна версія курсу	https://moodle.dpu.edu.ua

Коротка анотація до курсу: Дисципліна «Фінансові інклюдії» спрямована на глибоке та ґрунтовне засвоєння здобувачами вищої освіти основних концептуальних засад формування й використання фінансових інклюдій на ринках фінансових послуг та у сфері публічних фінансів, формування цілісної системи знань щодо забезпечення фінансових інклюдій на підґрунті інтелектуалізації, глобалізації, цифрової трансформації, дотримання принципів рівності, екологічності, інноваційності що сприятиме формування умінь та навичок щодо успішного вирішення принципово нових проблем фінансової сфери на засадах мультирівневого, партнерського креативного підходу та забезпечить підготовку висококваліфікованих фахівців, які володіють сучасними теоретичними знаннями, методами, інструментами та практичними навичками, здатних не ординарно вирішувати фінансові проблеми.

1. Схема дисципліни

№ з/п	Тема
Тема 1	Концепція та еволюція фінансових інклюдій
Тема 2	Індикатори та методи вимірювання рівня фінансових інклюдій
Тема 3	Інклюдивні банківські послуги і продукти
Тема 4	Фінансові інклюдії на ринку небанківських фінансових послуг
Тема 5	Забезпечення фінансових інклюдій у сфері публічних фінансів
Тема 6	Кращі світові та українські практики використання фінансових інклюдій
Тема 7	Цифрова трансформація та Fin Tech інновації у забезпеченні фінансових інклюдій
Тема 8	Розвиток фінансових інклюдій в умовах криз та поствоєнного відновлення

2. Формат курсу: Змішаний (курс, має супровід в системі MOODLE, має структуру, контент, завдання і систему оцінювання).

3. Компетентності, які формуються у результаті опанування навчальної дисципліни: Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

Здатність приймати обґрунтовані рішення.

Навички міжособистісної взаємодії.

Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).

Здатність застосовувати міждисциплінарні підходи при розв'язанні складних задач і проблем у сфері фінансів, банківської справи та страхування.

Здатність застосовувати інноваційні підходи в сфері фінансів, банківської справи та страхування.

Здатність оцінювати вплив динамічних економічних та макрофінансових змін на ефективність банківського бізнесу та визначати перспективні напрями його розвитку.

4. Результати навчання:

Здійснювати адаптацію та модифікацію існуючих наукових підходів і методів до конкретних ситуацій професійної діяльності.

Вирішувати етичні дилеми з опорою на норми закону, етичні принципи та загальнолюдські цінності.

Вміти застосовувати інноваційні підходи у сфері фінансів, банківської справи.

Обґрунтувати вибір варіантів управлінських рішень у сфері фінансів, банківської справи та страхування та оцінювати їх ефективність з урахуванням цілей, наявних обмежень, законодавчих та етичних аспектів.

Оцінювати вплив динамічних економічних та макрофінансових змін на ефективність банківського бізнесу та визначати перспективні напрями його розвитку.

5. Обсяг курсу

Вид заняття	Загальна кількість годин
Лекції	26
Практичні заняття	24
Самостійна робота	100

Технічне і програмне забезпечення /обладнання – ПК, мережа Інтернет.

Неформальна освіта не передбачена

6. Політика оцінювання

Політика щодо дедлайнів та перескладання: завдання, які виконуються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (- 2 балів). Перескладання модулів відбувається із дозволу дирекції факультету за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

Політика щодо академічної доброчесності: письмові роботи перевіряються на наявність плагіату і допускаються до захисту із коректними текстовими запозиченнями не більше 20%. Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонено (у т.ч. із використанням мобільних девайсів).

7. Рекомендована література

Основна література

1. Financial Inclusion. World Bank. URL: <https://www.worldbank.org/en/topic/financialinclusion> 3. Стратегія розвитку фінансового сектору України до 2025 року. URL: https://bank.gov.ua/admin_uploads/article/strategy_fs_2025.pdf
2. Malik F. A., Sikarwar T. S. (eds.) The economics of financial inclusion. 1st Edition. London: Routledge Studies, 2024
3. Питання розвитку фінансової інклюзії в Україні. Частина перша. URL: <https://www.ema.com.ua/news/chastina-persha-digital-financial-inclusion-ukrainianagenda/>
4. Фінансова грамотність, фінансова інклюзія та фінансовий добробут в Україні у 2021. Звіт за результатами дослідження. Проект USAID «Трансформація фінансового сектору». URL: https://bank.gov.ua/admin_uploads/article/Research_Financial_Literacy_Inclusion_Welfare_2021.pdf?v=4
5. Фінансова інклюзія, інновації та безготівкові операції в Україні – пріоритети Стратегії розвитку FinTech 2025. URL: <https://bank.gov.ua/news/all/finansovainklyuziya-innovatsiyi-ta-bezgotivkovi-operatsiyi-v-ukrayini--prioriteti-strategiyirozvitku-fintech-2025>

Допоміжна література:

6. Beck T. Fintech and Financial Inclusion: Opportunities and Pitfalls, ADBI Working Paper Series No. 1165 (Tokyo: Asian Development Bank Institute), 2020. URL: <https://www.adb.org/publications/fintech-financialinclusion-opportunities-pitfalls>
7. Cevik S. Promise (Un)kept? Fintech and Financial Inclusion. IMF Working Papers, 131. International Monetary Fund, 2024. DOI: <https://doi.org/10.5089/9798400279195.001>
8. Cull R., Demirgüç-Kunt A., Morduch J. *Banking the World: Empirical Foundations of Financial Inclusion*. The MIT Press. 2013. 512 p.

9. Gallego-Losada M.-J., Montero-Navarro A., García-Abajo E., Gallego-Losada R. Digital financial inclusion. Visualizing the academic literature. *Research in International Business and Finance*. 2023. Vol. 64. URL: <https://doi.org/10.1016/j.ribaf.2022.101862>.
10. Jong A., Shahriar A. Z., Shazia F. Reaching out to the unbanked: The role of political ideology in financial inclusion. *Journal of International Money and Finance*. 2022. Vol. 126. URL : <https://doi.org/10.1016/j.jimonfin.2022.102678>.
11. Винник Р. Ю. Розвиток фінансової інклюзії в Україні. *Економіка та суспільство*. 2021. Випуск № 31. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2021-31-45>
12. Вовченко О. С. Фінансова інклюзія як інструмент забезпечення фінансової стабільності банків. *International scientific journal „Grail of Science”*. 2022. № 12–13. С. 94–95.
13. Гудзь О.Є. Цифрова інклюзія, як орієнтир економічного поступу України в поствоєнний період. Матеріали II Всеукраїнської науково-практичної конференції «Теоретико-прикладні аспекти розвитку цифрової держави в Україні», (14 листопада 2024 р. м. Київ). Київ. ДУІКТ. Електронне наукове видання. 327 с. С. 92 –95. URL: https://duikt.edu.ua/uploads/p_2661_23355401.pdf
14. Десятнюк О. М., Крисоватий А. І., Птащенко О.В. Стан та тенденції розвитку фінансової інклюзії в Україні. *Світ фінансів*. 2023. № 3 (76). С. 21 – 34. DOI: 10.35774/sf2023.03.021
15. Євтушенко Н. М. Стеценко Д. І. Фінансова інклюзія в Україні: сучасний стан та перспективи розвитку. *Міжнародний науковий журнал „Грааль науки”*. 2024. № 40. С. 136 – 140. DOI 10.36074/grail-of-science.07.06.2024.015.
16. Крамаренко К., Іващенко Д. Інклюзивна економіка як концепція повоєнного розвитку України. *Економіка та суспільство*. 2024. № 67. URL: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-67-125>
17. Науменкова С., Міщенко С., Міщенко В. Цифрова фінансова інклюзія для прискорення досягнення цілей сталого розвитку. *Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Економіка*. 2023. № 1(222). С. 102-112. DOI: <https://doi.org/10.17721/1728-2667.2023/222-1/13>
18. Парубець О. М., Садчикова І. В., Кальченко О. М., Тарасенко О. О. Фінансова інклюзія як інструмент доступності населення до ринку фінансових послуг країн ЄС. *Економіка. Фінанси. Право*. 2022. № 1/1. С. 11–16. DOI: [https://doi.org/10.37634/efp.2022.1\(1\).3](https://doi.org/10.37634/efp.2022.1(1).3)
19. Рибіна Л. Роль публічних фінансів в розвитку фінансової інклюзії як фактору забезпечення стійкого розвитку сільських територій. *Сталий розвиток економіки*. 2024. № 2 (49). С. 180-185. URL: <https://doi.org/10.32782/2308-1988/2024-49-28>
20. Харченко А.М. Степаненко О.С. Розвиток фінансової інклюзії через використання новітніх фінансових технологій у банківській сфері. *Науковий вісник Одеського національного економічного університету: Збірник наукових праць*. 2021. №9-10 (286-287). С. 60 – 64. DOI:10.32680/2409-9260-2021-9-10-286-287-60-64

Інформаційні ресурси в Інтернеті

1. Офіційний веб-сайт Міністерства цифрової трансформації України URL: <https://thedigital.gov.ua/>
2. Офіційний веб-сайт Державної служби спеціального зв'язку та захисту інформації України. URL: <https://cpr.gov.ua>
3. Офіційний веб-сайт Національного банку України. URL: <http://bank.gov.ua/>
4. Офіційний веб-сайт Міністерства фінансів України. URL: <http://www.minfin.gov.ua/>
5. Офіційний сайт Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку. URL: <http://nssmc.gov.ua>
6. Офіційний веб-сайт Української асоціації фінтех та інноваційних компаній. URL: <https://fintechua.org>.